БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 251 (6180)
ДЕКАБРИИН
16
СУББОТО
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Ордена Ленина БИБЛИОТЕКА СССР

1950 оной ДЕКАБРИИН 17

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр

ҺУНГАЛТАНУУДТА БҮЛТАДАА ХАБААДАЯ!

Ажалшадай тэниглэн байдал тухай сталинска анхарал

СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол «Мүнгэнэй реформо хэхэ, эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай карточканууды болюулха тухайда» гурбан жэлэй урда тээ, 1947 оной декабриин 14-дэ, түүхэтэ тогтоол гаргаһан байгаа. Энэ хадаа политическэ ба экономическа тон ехэ удхашанартай, гүрэн түрын угаа шухала тогтоол байһан юм. Энэ хадаа советскэ арадай бүгэдэниитын ажана тэниглэн байдал тухай сталинска үдэр бүриин анхарал ороолдолтын эли тодо гэршэ мүн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай хүүрэһээр хоёрхон жэл үнгэрөөд байхада бэелүүлэгдэһэн мүнгэнэй реформо ба карточканууды болюулалга хадаа социалистическэ байгуулалтын гайхамшаг ехэ хүсые, капиталистическэ байгуулалтатай жэшээлэшэгүй үлүү һайниие харуулаа һэн. Дайсан болбол дайнай үедэ саг зуура эзэлэгдэһэн территори дээрэ манай арадай ажахыда угаа ехэ һандарал хэһэн байна. Дайнай үндэ хүшэр хойшолонгууд 1946 оной ган гасуураар—энэнэй урдахи 50 жэл соо болоһонһоо эгээн ехэ ган гасуураар үндэрүүлэгдэһэн байгаа. Ондоо ямаршье, эгээн томошье капиталистическэ гүрэн иимэ һандаралда ороо һаа, хэдэн арбаад жэлээр зайлашагүй хойшоо гаража, хоёрдохи зэргын гүрэн болохо, тэрэнэй хүн зониинь түйлай ехэ гасалан, үлэсхэлэн ба хооһоролго үзэхэ байгаа.

Советскэ гүрэндэ тиимэ юумэ болоогүй. Советскэ гүрэн лэ тэдэ бүхы бэрхэшээлнүүдые тон богонихон болзор соо дабажа шадаад, экономикын хүсэтэ шэнэ дэбжэлтэ, ажалшадай тэниглэн байдалай үргалта хангаа.

1946 оной февралиин 9-дэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталин болбол дайнһаа хохидоһон районуудые дайнай хойтохи табанжэлэй турша соо һэргээн бодхоохо, дайнай урда тээхи промышленностиин ба хүдөө ажахын хэмжээе хүсэлдүүлхэ ба удаалуулан тэрэ хэмжээе нилээд ехээр үлүүлхэ зорилго советскэ арадай урда табяа һэн.

Манай ороной ажалшад Ленин—Сталинай партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ябажа, инаг вождь ба багшынгаа түүхэтэ заабаринуудые айхабтар ехэ зоригжолтойгоор бэелүүлэн, амгалан ёһоной зохёон байгуулхы ажалдаа үүсхэл ба творчествын гайхамшаг жэшээнүүдые харуулжа байна.

Советскэ арад дайнай хойтохи сталинска табанжэлэй гол зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлжэ, промышленностиин, транспортын, хүдөө ажахын, манай экономикын бүхы һалбаринуудай шэнэ дэбжэлтэ хангаа.

Арадай ажахын хүсэтэ ехэ дэбжэлтын үндэһэ һуури дээрэ национальна доход хэлбэришэгүйгөөр ургана, ажалшадай материальна тэниглэн байдал ба культурна хэмжээн дээшэлнэ.

Национальна олзо доходой ургалтань манай арадай ажана тэниглэн байдалай ба культурын дэбжэлтын ехэ согсолхы ба эли тодо гэршэ мүн. Табанжэлэй түсэбэй ёһоор, национальна доходнай дайнай урда тээхи хэмжээе 1950 ондо 38 процентээр үлүүлхэ зэргэтэй байгаа. Гэхэ зуура, бүри үнгэргэшэ жэлдэ СССР-эй национальна доход тус хэмжээндэ хүрөөд, харин дайнай урда тээхи хэмжээе 1950 ондо сасуудхаһан сэнгүүдээр 60 гаран процент улүүлһэн байна.

Ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай үнэ сэнгүүд һүүлэй гурбан жэл соо 3 дахин химдаруулагдаа. Хүн зон хадаа юумэнэй сэнгүүдые нэгэдэхеэ химдаруулгаһаа жэлэй турша соо 86 шахуу миллиард түхэригэй, хоёрдохёо химдаруулгаһаа—71 шахуу миллиард түхэригэй ба гурбадахяа химдаруулгаһаа — 100-һаа доошо бэшэ миллиард түхэригэй нэмэлтэ ашагта хүртэһэн байха юм.

Хүн зондо эдеэ хоолой ба промышленна бүхы товарнуудые худалдалга ехээр ургаа, арадай хэрэглэлгэнь дайнай урда тээхи хэмжээнһээ мүнөө нилээд ехээр үлүү гаранхай. Манай орон дотор гэр байрын ба культурна тон ехэ барилга эрхилэгдэжэ байна.

Буржуазна оронуудтахи ажалшадай байдалынь тад ондоо. США дотор олон миллион худэлмэригүйшүүд бии, тэдэнэр орохо гэргүй ба эдихэ хилэмэгүй зобожо байдаг. Гэхэтэй хамта, худэлмэрилдэгшье хүнүүдэйнь ажабайдал тэсэшэгүй хүндэ ба уйдхартай. Ажалшадай доходынь дайнай урда тээхи-һээ ехээр доошоо оронхой. Юумэнэй үнэ сэнгүүд эрид дээшэлэн, олониитын хэрэглэлэй хэмжээн доошоо ороод, унажа үргэлжэлһөөр. Худалдаа наймаанай министерствыншье мэ-дэсэлэй ёһоор, Англи дотор юумэнэй сэнгүүд 1938 онойхитой жэшэбэл: промтовараар 145,5 процент, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр—120 шахуу процент хүндэрөө. Һүүлэй һаранууд соо тадэ сэнгүүдынь бүри ехээр хүндэрбэ. Англида эдеэ хоолой хэдэн олон шухала продуктнуудта карточна системэ бии байһаар.

СССР-тэ 1947 оной декабрь соо мүнгэнэй реформо хэлгэ хадаа дэлхэйн хоёрдохи дайнай хойшолонгуудые мүнгэнэй эрьесын талаарнь усадхан, хүсэдсэнтэ советскэ түхэригые һэргээгэ. Энээнтэй хамта карточна системые болюулһан ба юумэнүүдэй розничнo сэнгүүдые гурбадахин химдаруулһан ябадал советскэ түхэригые бүри ехээр бэхижүүлһэн, тэрэнэй худалдан абаха шадалые, курсыень дээшэлүүлһэн байха юм.

Социалистическэ экономикэ күсэтэ шэнэ дэбжэлтэ туйлажа байна. Промышленностиин худэлмэришэдэй зорилгонь—наукын, техникын ба түрүүдүй дүршэлэй туйлалтануудые үйлэдбэридэ зоримгойгоор нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ, ажалай бүтээсые хододоо дээшэлүүлхэ, түүхэй эдлүүд ба материалнуудые наринаар арбилхын түлөө тэмсэхэ ябадал болоно. Худөө ажахын худэлмэрилэгшэд болбол социалистическэ газартаряалан ба малажал хүгжөөлгөөр шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө бүри шангаар тэмсэхэ ёһотой.

Манай орон—ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай урда тээхэнэ байна. Эдэ гайхамшаг үдэрнүүдтэ советскэ хүнүүд Эхэ оронойнгоо аша туһын тулада имагта ехэ үүсхэлтэйгээр ажаллана, бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөе улам үргэдхэн дэлгэрүүлнэ. Манай арад коммучистическэ байгуулалтын шэнэ амжалтануудай түлөө тэмсэлдээ большевигүүдэй героическа партиие тойруулан, агуусехэ вождь ба багша нүхэр Сталиниие тойруулан өөрынгөө зэргэнүүдые бүри нигтаар жагсаажа байна.

(«Правдын» декабриин 14-нэй түрүү бэшэгһээ).

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указһаа

РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин округууд тухай

РСФСР-эй Конституциин 25-дахи статьягай ба «РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгалтануud тухай Дүримэй» 25-дахи ба 26-дахи статьянуудай үндэһөөр, РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин 763 округуудые байгуулха гэжэ РСФСР-эй Верховно Советэй Президиум 1950 оной декабриин 14-дэ тогтоообо, тэрэнэй тоодо:

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР

722. ҺУНГУУЛИИН УЛАН-УДЫН ОКРУГ (центрынь—Улан-Удэ город).

Улан-Удэ город.

723. ҺУНГУУЛИИН ПРИБАЙКАЛЬСКА, ОКРУГ (центрынь—Улан-Удэ город).

Бабушкин город, Прибайкальска, Иволгын, Баргажанай, Хойто-Байгалай, Курумканай, Кабанскын, Байкало-Кударын, Түнхэнэй ба Ахын районууд.

724. ҺУНГУУЛИИН ЗАБАЙКАЛЬСКА ОКРУГ (центрынь — Улан-Удэ город).

Заиграйн, Хэжэнгын, Хориин, Яруунын, Баунтын Мухаршэбэрэй ба Тарбагатайн районууд.

725. ҺУНГУУЛИИН КЯХТЫН ОКРУГ (центрынь—Кяхта город).

Городок город, Кяхтын, Закаменай, Ториин, Зэдын, Сэлэнгын, Бичурын ба Кударын районууд.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд

★ ★ ★ ★

Г. М. ВОЛКОВ, — Кабанскын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, Кабанскын аймсоведэй депутадта кандидадаар регистрацилагданхай.

А. И. ПУХОВСКАЯ, — Байкало-Кударын аймагай «Вторая пятилетка» колхозой ахалагша һаалишан, аймсоведэйнгээ депутадта кандидадаар регистрацилагданхай.

Л. Е. ОКУНЕВА, — Врач-эпидемиолог, ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагданхай.

Я. П. ЕВТЕЕВ, — ПВЗ-гэй булад шудхалгын цехын начальник, Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагданхай.

ЭРХИМҮҮДЭЙ НЭГЭН

Судно заһабарилгын заводой худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд болон албахаагшад Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар коллективэйнгээ эрхимүүдэй нэгые — Александр Семёновичэй Левагиниие нэгэн һаналаар дэбжүүлһэн байгаа. Мүнөө нүхэр А. С. Левагинай кандидатура һунгуулиин № 120 округто регистрацилагдаа.

Сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй нэгэн А. С. Левагин өөртөө даалгагдаһан табанжэлэй даалгабариие 3 жэл соо дүүргээ. Мүнөө наймадахи жэлэйнгээ даалгабари дүүргэжэ байна. Тиихэдэ үнгэрэгшэ 10 һара соо 24 һарын нормо дүүргээ.

Нүхэр Левагин хэдэн олон хүнүүдые стахановска методтэ һургаһан байха юм. Тиимэһээ тус заводой котельщигүүд Александр Семёновичые өөһэдынгөө багша гэжэ тоолодог.

Мүнөө нүхэр Левагин шэнэ цельнометаллическа баржануудые барилга дээрэ худэлмэрилнэ. Тиихэдээ, инженернүүд болон технигүүдтэй хамта энэ худэлмэриин шэнэ процессые шэнжэлэн үзөөд, тэрэнэй технологиие һайжаруулжа, түргэдхэхэ талаар үнэтэ дурадхал оруулһан байна.

Александр Семёновичын энэ дурадхалые үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлһэн котельщигүүд нэгэ баржа заһабарилхадаа, хоёр тонно хүрэтэр булад алмана. Новатор-стахановец А. С. Левагинай түлөө тус округой һунгагшадай голосуудаа барандаа үгэхэ байһаниинь лабтай.

А. Коротаева.

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭ

Түмэр замай промкомбинадай коллектив ажалшадай депутадуудай Железнодорожно районой Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Иван Совович Гуцюкын кандидатурые дэбжүүлһэн байна.

Нүхэр И. Гуцюк комбинадай гуталай № 3 цехын заготовщигоор худэлмэрилнэ. Энэ залуу мэргэжэлтэ комбинадта 1950 оной апрель һараһаа худэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа жаяг заршам һайнтай эрхим стахановец юм, ниитын худэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг.

Нүхэр Гуцюк 1931 ондо түрэһэн ба һаяхан 19 наһа гүйсэһэн байха юм. Тэрэ хадаа ленинско-сталинска комсомолой гэшүүн. Нүхэр Гуцюк сугтаа худэлмэрилдэг нүхэдтөө ба залуушуулда һайн үльгэр жэшээ харуулдаг, залуушуулай үдэшын һургуулиин 9-дэхи класста һурана. Иван Совович Гуцюк дунда һургуули дүүргээд, институдта орожо, техническэ дээдэ эрдэмтэй болохо зорилго урдаа табинхай. Нүхэр Гуцюк үйлэдбэриингөө даалгабарые үдэр бүри 150-һаа 200 процент хүрэтэр дүүргэдэг ба эрхим шанартай продукци бүтээдэг. Стахановскаар худэлмэрилһэнэй түлөө хэдэн дахин шан абаһан байна. 1950 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэнэй түлөө Агууехэ Октябрчин 33-дахи жэлэй ойтой дашарамдуулан нютагай промышленностиин Министерствын ба профсоюзай Обкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байха юм.

Нүхэр Гуцюк һунгагшадай найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха.

А. Беляев.

Түрүү колхозница

Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эрхим колхозница Февронья Кирилловна Стрекаловскаяе ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин Усть-Кяхтинска № 10 округһоо дэбжүүлээ.

Февронья Кирилловна 1904 ондо Усть-Кяхта тосхоной дунда шадалтай таряашанай бүлэдэ түрөө һэн. Коллективизациин үедэ Стрекаловтанай бүлэ түрүүшүүлтэй адли колхоздо ороһон байгаа. Овощь таридаг эрхим колхозницануудай нэгэн байһан туладань, колхозой правлени Февронья Кирилловнае 1935 ондо огородно бригадын бригадираар томилбо. Иигэжэ, нүхэр Стрекаловская 15 жэлдэ энэ бригадые хүтэлбэрилжэ ябана. Тэрэнэй бригада жэлһээ жэлдэ аймаг дотороо овощиин эгээн үндэр ургаса хуряадаг. Февронья Кирилловна эсэшэ сусашагүй, үнэн сэхэ ажалаараа гансашье колхоздоо бэшэ, мүн аймаг дотороо суурхана.

Ажалдаа шалгарһан эрхим колхозница нүхэр Стрекаловская нютагайхидайнгаа этигэл найдабариие бүрин харюулха байна.

Арадай гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэ

Тимофей Михайлович Паймаков 1933 ондо багшанарай институт дүүргээд, багшаар худэлмэрилхэеэ Бурят-Монголдо ерээ һэн. 1941 ондо Советскэ Армиин зэргэдэ жагсаһан байха юм. Армиһаа бусаһанай һүүлээр 1947 онһоо хойшо Хориин аймагай арадай гэгээрэлэй таһагые даагшаар худэлмэрилнэ. Тиихэдээ нүхэр Паймаков залуу үетэниие коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн ороолдолго гаргана.

Нүхэр Паймаков жиирэй таряашанай хубүүнһээ арадай гэгээрэлэй аймагай таһагые даагша хүрэтэрөө ургаһан, арадай үнэн сэхэ хүбүүн мүн. Тэрэ хадаа өөрынгөө үрэ ехэтэй ажалаар аймагай ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой.

«Родник» колхозой гэшүүд нүхэр Паймаковые аймсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Депутадуудта кандидадуудтаяа һунгагшадай уулзалга

☆ ☆ ☆ ☆

Хуушанай большевигэй зам

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автоуправлениин ба автотранспортна № 8 конторын худэлмэришэд ба албахаагшад һунгалтануудай урда тээхи суглаан дээрээ автобусна станциин эрхим контролёр-ревизиор Яков Иванович Русаковые Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байгаа.

Һаяхан һунгуулиин № 6 участогай байрада һунгуулиин № 21 округой һунгагшад олоороо сугларжа, горсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэр Я. И. Русаковтой уулзаба.

Тус суглаае һунгуулиин № 21 округһоо этигэмжэтэ нюураар һунгагдаһан нүхэр А. И. Клапин нээгээд, депутадта кандидат Я. И. Русаковой биографитай тобшоор танилсуулха зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

— Яков Иванович Русаков хадаа Вятка городто 1877 ондо түрэһэн, ВКП(б) гэй хуушанай гэшүүн юм Энэ нүхэр 1900 онһоо эхилжэ революционно худэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Революциин һүүлээр нүхэр Русаков болбол большевистскэ партиин эльгээһэн лэ газарта эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр, хамаг бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ гарган ажаллана. Яков Ивановичын шэн габьяата ажалые Советскэ правительство үндэрөөр сэгнэжэ, тэрэниие Ажалай Улаан-тугай орденоор шагнаһан байна.

Энээнэй урда тээхи һунгалтануудта горсоведэй депутадаар һунгагдажа, нүхэр Русаков арад зоной найдабариие эрхимээр дүүргэһэн туладаа, мүнөө дахинаа дэбжүүлэгдэбэ, бидэнэрэй этигэл найдабариие саашадаашье дүүргэхэнь лабтай.

Удаа тээнь үгэ хэлэһэн хэдэн һунгагшад Яков Ивановичын үнэн сэхэ ажал худэлмэри тухай, большевистскэ партиин хэрэгэй түлөө тэрэнэй хамаг бүхы хүсэеэ үгэжэ ябадаг тухай хэлэхэ зуураа, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой эрхим кандидат нүхэр Русаковой түлөө өөһэдынгөө голосуудые үгэхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлбэ.

Һүүлээрнь депутадта кандидат нүхэр Русаков дүлэтэмэ үгэ хэлэжэ, өөрынгөө ажал худэлмэритэй ба ажал ябуулгатай һунгагшадаа танилсуулаад, тэдэнэрэй үзүүлһэн этигэл найдабариие большевистскэ ажалаараа дүүргэхэб гэжэ найдуулба.

П. Борькин.

Ажалшадай нэгэн һанал

Сэмбын фабрикын клубай зал һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Сценын тэг дунда советскэ гүрэнэй Конституциие зохёогшо нүхэр Сталинай портрет улаан тугуудаар бүрхээгдэнхэй.

Эндэ Улан-Удын городской Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 82 ба Пригороднэ райсоведтэ һунгаха һунгуулиин № 18 округуудай 200 гаран һунгагшад депутадуудта кандидадуудтайгаа уулзахаяа сугларба. Президиумэй столой саана Пригороднэ райсоведэй депутадта кандидат нүхэр Кочанов, горсоведэй депутадта кандидат нүхэр Паршин, фабрикын солото стахановецууд, партийна, профсоюзна худэлмэрилэгшэд һуунад Эндэ сугларагшад нэрьемэ альгаташалга доро хүндэлэлэй президиумдэ нүхэр Сталин түрүүтэйгээр ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрое һунгаба.

Этигэмжэтэ нюур нүхэр Груздев хамагай түрүүн үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ:

—Манай округсй һунгагшад городской Соведэй депутадта кандидадаар шадабаритай эмхидхэгшэ ба хүтэлбэрилэгшэ, анхаралтай ба олондо хүндэтэй болоһон, сэмбын фабрикын директор Василий Федорович Паршиниие дэбжүүлһэн байнабди.

Нүхэр Груздев коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидат Василий Федорович Паршинай түлөө һунгалтануудай үдэр нэгэн хүн шэнгээр голосуудаа үгэхыень сугларагшадые уряална.

Һүүлээрнь этигэмжэтэ нюур, тус фабрикын халаанай мастер нүхэр Ковалев трибунада гаража, депутадта кандидат нүхэр Кочановай стахановска ажал тухай хөөрэнэ.

Мүн һунгагшад Богословский Жернов, Безгузов гэгшэд коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө өөһэдынгөө голосуудые нэгэн хүн шэнгээр үгэхэбди гэжэ һунгагшадтаа мэдүүлбэ

Удаань городской Соведэй ба Пригороднэ райсонно Соведэй депутадуудта кандидадууд нүхэд Паршин ба Кочанов гэгшэд тэдэнэртэ олгогдоһон арадай этигэл найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулхабди гэжэ үгеэ үгэбэ.

Н. Комиссаров.

ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ III ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИИЕ ШУУД БЭЕЛҮҮЛХЭ

ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой пленум

ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой IV пленум баяхан болобо. Энэ пленум ВКП(б)-гэй Обкомой III пленумэй хүдэлмэриин дүнгүүд тухай асуудалые зүбшэн хэлсээ. «Колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэриин байдал тухай ба тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» партиин айкомой секретарь нүхэр Семёнов элидхэл хээ.

Элидхэлшэ болбол аймагай колхозуудай партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин һайн талые харуулха зуураа, тэдэнэй хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые элирүүлэн харуулаа. Үльдиргын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Энэ организаци 15 коммунистнуудһаа бүридэдэг. Тэдэнь колхозойнгоо хүдэлмэри дээрэ буруугаар хубаарилан табигданхай. Тус партийна организаци һайнаар бодомжолон табигдаһан түсэбгүй байха юм. Партийна суглаануд һарадаа нэгэ хоёр дахин үнгэргэгдэдэг болобошье, бэлэдхэл багатайгаар хэгдэдэг, зарим коммунистнуудынь суглаандаа ерэдэггүй байха юм. Мүн суглаануд дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл һулаар хэгдэдэг. Суглаануд дээрэнь гол түлөб ажахын асуудалнууд ба партиин айкомой һайшаан дурадхаһан асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ. Тэндэ парти доторой хүдэлмэри тухай, колхозой ажахын ба культурын хүгжэлтын перспективнэ асуудалнууд тон үсөөн хэлсэгдэдэг.

Саашань элидхэлшэ болбол «Коминтерн», «Путь социализма» «Улаан Яруунa», Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудай партийна эхин организацинуудай ябуулдаг парти доторой хүдэлмэриин дутуунуудые тэмдэглээ. Колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һулаар табилга колхозуудай олохон партийна организацинуудай хүдэлмэриин горьтойнууд дутуунуудай нэгэн болоно. Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ, «Улаан Яруунa» ба бусад колхозуудта улаан булангууд ба агитпунктнууд муугаар түхеэрэгдэнхэй, малажалай холын гүүртэ ба фермэнүүдтэ газетэ, журналнууд таһалдуулжа ба удааруулжа хүргэгдэнэ. Культурно-гэгээрэлэй зарим эмхи зургаанууд хүдэлмэрээ үбэлэй үеын байдалда зохилдуулан табижа шадаагүй байһаар. Кировэй (Үльдиргэ), Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудай партийна организацинууд колхознигуудай дунда большевистскэ хэблэл тарааха ябадалые һулаар эмхидхэнэ.

Карл Марксын, Калининай нэрэмжэтэ ба «Путь социализма» колхозуудай партийна организацинууд правлениннүүдэйнгээ ажахын ажал-ябуулгые хангалтагүйгөөр хинана.

Колхозуудай олохон партийна организацинуудта залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри һулаар табигданхай. Тэрээнһээ боложо партийна жаяг заршам эбдэхэ ушарнууд гарадаг. Гэбэл, партийна суглаануудһаа гээгдэхэ, гэшүүдэйнгээ түлбэриие хаһа саг соонь оруулхагүй, партийна һуралсалай занятинуудһаа гээгдэхэ, ажалай жаяг заршамые эбдэхэ ба партийна организациһаа таһардаг ябадал гарадаг байна. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй гэшүүн Б. Чимитов (Коминтерный нэрэмжэтэ колхоз) энэ жэлэй октябрьда өөрынгөө дураар хүдэлмэреэ хаяад, үшөө хоёр колхознигуудые үгэдөө оруулаад, агнахаяа ойдо гарашаһан байха юм.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн 13 нүхэд ВКП(б)-гэй обкомой III пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлхэ талаар аймагай олохон колхозуудай партийна организацинуудай үшөө хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһан тухай ба дутуунуудаа зайлуулха зам тухай тогтоһон байна. «Улаан Туяа» колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Гончиков ВКП(б)-гэй айком ба тэрэнэй таһагууд партийна эхин организацинуудта практическа туһаламжа һулаар үзүүлдэг, политическэ ба улаасхоорондын асуудалнуудаар лекци ба элидхэлнүүд үсөөн уншагдадаг гэжэ хэлээ. Эгэтын МТС-эй директор нүхэр Бимбаев, колхозуудай ба МТС-эй партийна организацинуд колхозуудай правленинүүдэй ба МТС-эй дирекциин ажал-ябуулгануудые хинаха ябадалые һулаар бэелүүлнэ, колхозойнгоо ажахые хүгжөөн дэбжүүлхэ хүдэлмэри һулаар ябуулна гэжэ шүүмжэлбэ.

Аймагай гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Ажеев хүн зоной дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр табигдаһан тухай хэлээ. Саашань нүхэр Ажеев олохон клубууд ба уншалгын байшангуудай ехэнхидээ хаалтатай байдаг, хүдэлмэришэдэйнь һулаар хүдэлмэрилдэг тухай, ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагай зүгһөө тэдэнэртэ эрилтэ хэгдэдэггүй хүн зоной дунда лекци ба элидхэлнүүдые хэлгэдэ хүдөөгэй интеллигенциин һулаар хабаадуулагдадаг тухай хэлээ.

Калининай, Сталинай нэрэмжэтэ ба «Путь социализма» колхозуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнууд нүхэд Бакшеев, Жигжитов, Аюржанаев гэгшэд хүдэлмэриингөө дүй дуршэл тухай хөөрэһэн ба партийна эхин организацинуудта ВКП(б)-гэй айкомой һулаар туһалдаг тухай шүүмжэлэн хэлэһэн байна.

Элидхэл ба үгэ хэлэлгэнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, колхозуудай партийна организацинуудые бэхижүүлхэ хэрэгтэ партиин айком шухала анхарал хандуулдаггүй байна. Айком хадаа партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри һулаар эрхилнэ. Аймагай XIII партийна конференциин болоһонһоо хойшо, тайлбарилан хэлэбэл энэ оной февральһаа хойшо айкомой пленум ойдоо 3 дахин үнгэргэдөө. Эдэ пленумүүд дээрэ партийна эхин организацинуудай хүдэлмэри тухай тоосоонууд ойдоошье хэлсэгдээгүй. Айкомой бюро дээрэ колхозно партийна организациин тоосоонууд ойдоо 4 дахин зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Партиин айком колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудтай хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Энэ жэлдэ тэдэнтэй зүбхэн 3 дахин семинар үнгэргэгдөө. Тиихэдээ, семинарска занятинуудай шанар заримдаа партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай эрилтые хангажа шададаггүй байгаа. Түрүү партийна организацинуудай һайн дүй дуршэлые ВКП(б)-гэй айком һулаар шэнжэлдэг ба согсолдог байха юм.

Айкомой хүдэлмэрилэгшэд ба секретарьнууд колхозуудта гарахадаа партийна организацинуудта зүгэхэ заабаринуудые үгэдэггүй, харин ажахын кампанинуудай асуудалнуудаар һонирхоод лэ бусадаг заншалтай байна.

Удаань, ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Семёнов түгэсхэлэй үгэ хэлэжэ, айкомой хүдэлмэриин дутуу дунданууд тухай хэгдэһэн шүүмжэлэлые мэдэрһэн байна.

Пленум энэ асуудалаар дэлгэрэнгы шиидхэбэри гаргаа.

Улан-Удын самбын фабрикын бүл нэхэгшэ А. Шишкина болбол табанжэлэй даалгабариие урилшалан дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе фабрика дотороо үүсхэгшэ мүн.

Инженер Ковалевой метоные хэрэглэн ажалайнгаа бүтээсые 20 процент дээшэлүүлээд, өөрынгөө дүй дуршэлдэ нүхэлөө ороддосотойгоор һургана. Зураг дээрэ: Анна Шишкина ажаллажа байна.

М. Минеевэй фото.

Мяханай комбинадай ехэ амжалта

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Улан-Удын мяха консервын комбинадай коллектив ехэ амжалта туйлаба. Тус коллектив декабриин 9-дэ валова продукци гаргалгаар жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ.

Бүри октябрь һара соо жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн түрүү колбасна цех түсэбһөө гадуур 780 тонно колбасна зүйлнүүдые үйлэдбэрилөө. Мүн консервын завод жэлэйнгээ түсэбэй дээдэ тээ 406 мянган банка консервэ гаргаба.

Комбинадта стахановецуудай тоо ходоо олошорно. Мүнөө жэлдэ 568 стахановецууд 5 жэлэйнгээ түсэбые, 68 стахановецууд 10—10 жэлэй нормо дүүргэһэн байха юм. Эдэнэрэй тоодо нүхэд Синицын, Денисенко, Рогачев болон бусад оролсоно.

Комбинадай 96 бригадануудай 36-ниинь «Эрхим шанарай бригада» гэһэн хүндэтэ нэрээргэдэ хүртэнхэй. Эдэ бригадануудай дунда БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, мүнөө Улан-Удын горсоведэй депутадта кандидат нүхэр Цыдемпиловагай бригада бии. Нүхэр Цыдемпилова хадаа һүүлэй 5 һарын туршада 15 һарын нормо дүүргэһэн байна.

Комбинадай уралан нарижуулагшад жэл соо 800 мянган түхэригэй алмалта хэбэ.

Туйлаһан амжалтаараа урмашан, комбинадай хүдэлмэришэд жэлэй эсэс хүрэтэр бүри эршэмтэй шангаар ажаллажа, 9 миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэн гаргаха гэһэн уялга абаба.

А. Шестаков.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые ажалай үндэр амжалтануудаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Галуута-Нуурай загаһанай заводой коллектив загаһа барилгын жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ.

Мүрысөөнэй дүнгөөр нүхэр Плешковой бригада түсэбөө 135 процент дүүргэжэ, коллектив соогоо түрүү һуури эзэлээ. Загаһашад Степанида Бондаренко, Мария Балданова, Д-Н. Бадмаев ба бусад үндэр бүтээсэтэ ажалаараа шалгарһан байна.

Тус коллектив һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ жэлэй түсэбэй дээдэ тээ 1200 пүүд загаһа барижа, гүрэндөө тушааха гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, тэрээнээ амжалтатайгаар бэелүүлбэ.

Мүрысөөндэ түрүүлһэн сельпо

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ мүрысэһэн Хориин аймагай Арын, Кульска, Үдын сельпонууд мүрысөөнэйнгөө дүн гаргаба.

Социалистическэ мүрысөөндэ Кульска сельпо рознично эд бараанай эрьесээр жэлэйнгээ түсэб 102,1 процент дүүргэжэ, түрүү һуури эзэлбэ. Эндэхи продавецүүд нүхэд Скворцова, Греков гэгшэд түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Мүнөө тус сельпо байгша жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 107,6 мянган түхэригэй наймаа хэхэ гэһэн уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

А. Мангадханов.

Модо бэлэдхэлые тоодоггүй ябадалда эсэс табиха

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлтэй дашарамдан, арад ниитын политическэ ба үйлэдбэриин эдэбхи угаа ехээр ургаа. Бүхы советскэ арад таяа хамта, манай республикын модошод бүгэдэарадай энэ һайндэрые ажалай амжалтануудаар угтаха нэгэн хүсэлэнтэйгөөр ажаллажа байна.

Тэрэшэлэн модо бэлэдхэлдэ ерэһэн колхознигууд барилгын модо ба түлеэ залһа Эхэ орондоо элбэгээр үгэжэ, тэрэнэй экономическа хүсые улам бүхэжүүлхын тулада шэн зоригтойгоор ажаллана.

Мүнөө модо бэлэдхэлэй намарубэлэй сезон эхилһээр хоёр һара болоо. Теэд, энэ шухала хүдэлмэридэ сезоннигууд-колхознигуудые болон модо шэрэлгэдэ хэрэглэгдэхэ мори унаа хабаадуулхаар үгтэһэн гүрэнэй түсэб республикын колхозуудаар ион хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна. Тиимэһээ, 1950—51 онуудта модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ ба ашаалха түсэб энэ хүдэлмэриин түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, таһалдахын аюулда ороод байха юм.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой үндэһөөр, үшөө октябрь һарын эхеэр баталжа абтаһан тогтоол соогоо республикын правительство болбол аймгуйсэдкомуудай болон колхозуудай правленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдые модо бэлэдхэлдэ колхознигуд-сезоннигуудые, мүн модо шэрэлгэдэ хэрэглэгдэхэ унаа моринуудые тогтоогдоһон түсэбэй ёһоор, октябриин 15-һаа хожомбэшэ болзорто дүүрэн гаргаха ябадалые хангаха гэжэ уялгалһан байгаа. Гэбэшье, энэ тогтоол олон аймагуудта мүнөө хүрэтэр дүүргэгдээдүй байһаар.

Һүүлэй мэдээгэй ёһоор, «Бурмонголлес» трестын модо бэлэдхэлэй предприятинуудта ерэжэ, модо бэлэдхэлдэ хүдэлмэрилхэ ёһотой сезоннигуудай аяар 1200 гараниинь, тиихэдэ хэлэн зуугаад мори унаанууд мүнөө хүрэтэр эльгээгдээдүй байна. Энэ талаар тон ехээр гээгдэжэ ябаһан аймагуудай тоодо, түбхын түрүүндэ, Прибайкальска, Иволгын, Бичурын, Зэдын, Яруунын, Кяхтын, Түнхэнэй болон бусад зарим аймагуудые оруулхада болоно. Тус аймагуудай колхозууд модо бэлэдхэлгэдэ сезоннигуудые эльгээхэ түсэбөө миил 50—80 процент хүрэтэр дүүргээд байна.

Тиихэдэ, Иволгын ба Прибайкальска аймагуудта модошод-сезоннигуудые эльгээхэ түсэб иланганяа муугаар дүүргэгдэнэ. Тус аймагуудай партийна ба советскэ хүтэлбэрилэгшэд гүрэнэй удхашанартай энэ шухала хэмжээ-ябуулгануудые дүүргэлтэ болгохо ябадалда жаяг заршамгүйгөөр хандаһанайнгаа түлөө партийна дээдэ органһоо зохихо зэмэ абабашье, тэрээнһээ ёһотой, большевистскэ тобшолол өөһэдтөө үшөөл хэжэ шаданагүй. Юуб гэхэдэ, модо бэлэдхэлдэ колхознигууд-сезоннигуудые гаргаха хэрэгтэ эндэ гүрэнэй удхашанар үшөөл олгогдоодүй зандаа.

Тус аймагуудай колхозуудай правленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд модо бэлэдхэлдэ ерэһэн колхознигуудаа дары мартажархина. Тэдэнэрэй хүдэлмэриие шалгажа үзэдэггүй, зохихо услови байгуулха, модо бэлэдхэлдэ ерээд, бүхы сезон соогоо һайнаар хүдэлмэрилһэн колхознигуудта үгтэхэ хүнгэлэлтэ тухай правительствын тогтоолые һайнаар ойлгуулдаггүй байха юм. Тиихэдэ аймагуудай болон колхозуудай партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд модошодойнгоо дунда ниитэ-политическэ болон агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэриие шангадхаха хэрэгтэнь леспромхозуудай парторганизацинуудта халуун туһаламжа үзүүлхэ үүргэтэй байбашье, энэ хүндэтэ уялгаяа дүүргэлтэ болгоногүй. Тиимэһээ политическэ бэлэдхэлтэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдөө лесоучастогуудта хүдэлмэрилхыень гаргаха угаа шухала байна.

«Гүрэнэй түсэб хадаа хуулимүн... Энэ эрилтые промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдһөө гадна, мүн манай социалистическэ байгуулалтын бүхы бусад һалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэд эшэ үндэһэ болгохо ёһотой... Нэгэ зарим предприятинуудай муу хүдэлмэриие ондоо предприятинуудай һайн хүдэлмэреэр далдалдаг ба нюудаг нимэ практика хадаа ажахые хүтэлбэрилгын советскэ методтэ огто хамаадахагүй байна. Тиимэ арганууд социалистическэ ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ огто таарахагүй. Буржуазна комбинаторнууд лэ тиигэжэ һанаха ба тиимэ юумэ хэжэ болохо гээшэ» гэһэн нүхэр Н. А. Булганинай заабариие тус аймагуудай партийна ба советскэ органуудай хүтэлбэрилэгшэд ойлгожо, бүхы дутуу дунданууда усадхан, сезоннигуудые модо бэлэдхэлдэ олоор эльгээхэ ёһотой.

Мүрысөөнэй договор баталагдаба

Манай республикын ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, мүн колхознигууд-сезоннигууд 1950—51 онуудай намарубэлэй сезондо модо бэлэдхэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ нэгэн хүсэлэнтэйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. Энэ харюусалгатай зорилгые хансал ажалай үндэр бүтээсэтэ ажалаар туйлахабди гэжэ тэдэнэр мэдэнэ. Тиимэһээ тэдэнэр уялгануудые абажа социалистическэ мүрысөөнэй договор өөһэд хоорондоо баталжа байна.

Социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Хандагатайн леспромхозой, Улан-Удын модоной заводой ба Селенгинскэ шпалозаводой коллективүүдэй гэшүүд жэлэйнгээ программые декабриин 17-до сүм дүүргэжэ, һунгалтануудай үдэрые эрхимээр угтахаяа тэмсэжэ байна. Тиихэдэ, ажалай үндэр темп туйлаһан Эрийскэ, Курбын, Хандагайн ба Баруун-Тарбагатайн леспромхозууд модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэхэ болонхой.

Манай республикын модошод Читын ба Иркутска областнуудай модошодые социалистическэ мүрысөөндэ уряалһан байгаа. Тус уряалынь тэдэнэр хүндэтэй дээрэ хүлеэжэ абаа. Мүнөө социалистическэ мүрысөөнэй договорнууд баталагдаба. Энэ мүрысөөндэ түрүүлхын түлөө тэмсэлые шангадхаха хэрэгтэй.

О. Дамдинов.

Хориинхид арга боломжонуудаа хэрэглэнэгүй

Модо бэлэдхэлэй ажахын удхашанарые мэдэжэ байбашье, Хориин аймагай «Путь Сталина» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Лодойбалов) модо бэлэдхэлдэ 20 хүниие моритойгоор гаргаха байһан аад, арай гэжэ 11 хүниие гаргаад байха юм.

Мүн «Победа» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Кожевников), Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Будажапов), Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Баданов) сезоннигуудые гаргаха түсэбөө миил 50—55 процент дүүргээ. Гүрэнэй даалгабарида нимэ харюусалгагүйгөөр хандаһанаа эдэнэр «ехэнхи колхознигуудная малажал дээрээ хүдэлмэрилнэ» гэһэн шалтагаар зүбтүүлхые оролдоно. Тус колхозууд модо бэлэдхэлдэ сезоннигуудые гаргаха түсэбөө дүүргэхэ бүхы арга боломжонуудтай. Тиимэһээ эдэнэр арга боломжонуудаа хэрэглэхэ ёһотой.

Тиихэдэ, Хориин леспромхозо кадрова хүдэлмэришэдые түсэбэйнгөө ёһоор табинагүй. Жэшээлхэдэ, модо шэрэхээр 36 автомашина гаргахын орондо 8-е гаргаа. Мүн модо таллуулгын ажалда 80 мори таһиха байһан аад, мүнөө миил 48 мори гаргаһан байна.

Эдэ дутагдалнууд дары усадхагдаха зэргэтэй.

Х. Рыгзенова.

Һүүлэй почтоһоо

Алдуу олонтой гараһан номер

«Курумканский колхозник» газетын 56-дахи номер бурят-монгол хэлэн дээрэ гараа. Газетын энэ номерые гаргагшад хүдэлмэридөө тон харюусалгагүйгөөр хандаһан байна. Номерой хоёр хуудаһан грамматическа алдуунуудаар олон.

Түрүү бэшэг соо «Ороной суута патриодууд» гэхын орондо «Ороной суута патриодууд», «дэбжүүлгэ» гэхын орондо «дэбжэлгэ» гэжэ бэшэгдэнхэй. Мүн «уряанаб», «ажаябуулга» гэхэ мэтээр үгэнүүдые буруугаар бэшэһэн байха юм. Иимэрхүү алдуунууд уншаһан лэ статья дотор ушарна. Тиихэдэ арханческа болоһон тула мүнөө бурят-монголой литературна хэлэндэ хэрэглэгдэхээ болиһон «элшэн» гэжэ үгые тус газетэ хэрэглэнэ.

Литературна хэлэнэй сэбэрые сахиха гээшэ журналист бүхэнэй сэхэ уялга мүн. Арадта ойлгосотой үгэнүүдые шэлэн сложо, тэдэнэй удхашанарые мэдүүлэл соо дүүрэнээр гарган хэрэглэхэ ябадалые редакци бүхэн хангаха зэргэтэй.

ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой пленум

ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой IV пленум болбол ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой 1949 оной мартын 2-ой тогтоолые Сэлэнгын айкомой ямараар дүүргэжэ байһан тухай ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой 1950 оной ноябриин 15-най тогтоол тухай ба ВКП(б)-гэй Обкомой III пленумэй дүнгүүд тухай асуудал пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Энэ асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Будаев элидхэл хээ. Партиин Сэлэнгын айкомой хүдэлмэри тухай тэрэнэй тоосоое ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой соносоһонһоо хойшо, — гэжэ нүхэр Будаев хэлэнэ, — жэл 10 һара үнгэрөө. ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоол хадаа хүдэлмэриингөө дутуу дунданууде зайлуулха хэрэгтэ аймагай партийна организацида ехэ туһаламжа хүргөө. Энэ үе соо партийна организацинууд партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие зарим тэдэ һайжаруулаа. Партийна суглаануд саг соогоо хэгдэжэ, тэдээн дээрэ партийна ажабайдалай шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг болоо. Агитколлективүүдэй хүдэлмэри нилээд һайжараа. Партийна олон эхин организацинуудай хүдэлмэриин хэмжээ дээшэлһэн байна.

Партийна организацинуудай һайн хүдэлмэриин ашаар Галуута-Нуурай рудоуправлениин ба гүрэнэй загаһанай заводой түсэбүүдээ һараһаа һарада дүүргэдэг, түмэр замай транспортын предприятинуудай үбэлэй үеын хүдэлмэридэ хаһа саг соонь ба шанар һайнтайгаар бэлэдхэһэн тухай элидхэлшэ хэлээ.

Зүгөөр партиин айком болбол ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой 1949 оной мартын 2-ой тогтоолые һулаар бэелүүлнэ. Аймагай ажахын ба культурын дэбжэлтын гол услови болохо партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие партиин айком үндэһөөрнь һайжаруулжа шадаагүй.

Элидхэлшын ба үгэ хэлэгшэдэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, партиин айком хадаа кадрнуудые хүмүүжүүлхэ ба зүбөөр хубаарилан табиха хүдэлмэриие һулаар эрхилнэ. Нэгэ газарта хүдэлмэреэ задагайруулан унагааһан хүдэлмэрилэгшые, ондоо тээ тэрээндэнь адли хүдэлмэридэ табидаг ушар айкомой зүгһөө гарадаг. Айком хадаа ургажа ябаһан залуу кадрнуудые, илангаяа бүрят эхэнэрүүдые хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлдэггүй байна. ВКП(б)-гэй айком болбол партида абаха ба залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие тон һулаар табиһан байна. Бүхэли жэлэй турша соо партиин гэшүүндэ 13 хүнэй абтаһан ба аймаг дотор болзорһоо үнгэрһэн кандидатска стажтай 95 кандидадуудай тоологдожо байһан баримта дээрэ хэлэгдэһэниие тэрэшэлнэ.

Леспромхозой, аймпотребсоюзай, Молотовой нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудай партийна эхин организацинуудта парти доторой хүдэлмэри үшөө һулаар табигданхай. Суглаануд хаһа саг соогоо үнгэргэгдэдэггүй, асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнууд эдэбхи багатайгаар хабаададаг, партийна суглаануудта наринаар бэлэдхэдэггүй баримтануд олон. Эдэ суглаануд дээрэ ехэнхидээ ажахын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг, харин партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнууд ойдоошье шахуу хэлсэгдэдэггүй байна.

Партийна олохон организацинуудта, илангаяа Молотовой нэрэмжэтэ, «Социализм», «Коммунизм», «XVIII партсъезд» колхозуудай партийна эхин организацинуудта өөрынгөө ба дээдэ органуудай шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгаха ба хинаха ябадал тон һулаар табигданхай. Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл һулаар дэлгэрүүлэгдэдэг байна.

ВКП(б)-гэй айкомой пленум хадаа аймагай партийна организацида ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эмхидхэлгэдэ гараһан горьтой дутуунуудые элирүүлээ. Сүхын МТС-эй, аймпотребсоюзай, Калининай, Тельманэй нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудай партийна эхин организацинуудта партийна һуралсал һулаар ябуулагдана, кружогууд ба политһургуулинууд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһаг пропагандистнуудай саг үргэлжын семинарай хүдэлмэриие һайнаар эмхидхэжэ шадаагүй, пропагандистнуудта методическа туһаламжа һулаар үзүүлдэг, агитаторнуудтай семинарнуудые үсөөн үнгэргэдэг байна.

Молотовой, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай клубууд ойдоошье хүдэлмэрилнэгүй. Тэдэнэй дэргэдэ ураннһайханай самодеятельностиин кружогууд эмхидхэгдээгүй байха юм. Аймагай 5 колхозууд ойдоошье клубгүй, 9 колхозууд библиотекэгүй байһаар. Аймаг дотор радиофикациие саашадань үргэдхэхэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана.

ВКП(б)-гэй айком ба тэрэнэй бюро комсомольско ба профсоюзна организацинуудые һулаар хүтэлбэрилдэг, тэдэнээр дамжуулан олониитэ ажалшадтай холбоо барисаагаа улам бэхижүүлхэ гэжэ оролдоггүй байһаниие пленум тэмдэглэбэ.

ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тэмдэглэһэнэй ёһоор, ВКП(б)-гэй айкомой, тэрэнэй бюрогой ба айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Будаевай хүдэлмэриин метод ехэ дутуунуудтай. Айком болбол ажахын органуудые хүтэлбэрилхэ ёһотой аад лэ, олон ушарта тэдэнэй орондонь хүдэлмэрилдэг, өөрынгөө хүдэлмэридэ партийна эхин организацинуудта түшэглэдэггүй, тэдэниие бэхижүүлдэггүй байна.

Партийна организацинуудай партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие һулаар табиһанай эсэстэ аймагай колхозуудай малажалые хүргөөхэ түсэбые хангалтагүйгөөр бэелүүлжэ байна гэжэ пленум тэмдэглээ. Кагановичын нэрэмжэтэ, «Коммунизм», «Ленинский путь» ба бусад колхозуудай малажалые хүргөөхэ түсэбые дүүргэхэ талаар аймагаа гэдэргэнь татана. Аймагай олон колхозуудта малай үхэхэ ба малые доторой хэрэгсэлдэ гээд гаргашалха, эхэ малнуудай һубайрха ябадал үзэгдэнэ. Малажал хүргөөлгые юун һаатуулнаб гэхэдэ, бата бэхи тэжээлэй база байгуулха хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай байна.

Пленум дээрэ ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Лобсанов Б. Л. үгэ хэлэжэ, партиин айкомой хүдэлмэриин дутуунууд тухай ба аймагай партийна организациин зорилгонууд тухай хэлэбэ.

Пленум болбол зүбшэн хэлсэһэн асуудалааraа дэлгэрэнгы тогтоол абаа.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН"
2. 1950 оной декабриин 16.

Механизаторнуудай оролдосото ажал

Ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаһан уялгануудаа Гашейн МТС-эй түрүү механизаторнууд хүсэд дүүргэжэ, хэлэһэн үгээ хэрэгээр баталба. Тус МТС-эй түрүү 5-дахи тракторна бригада (бригадирынь Семён Ровенский) тракторнуудые заһабарилгын 4-дэхи квартал түсэбые болзорһоонь урид шалан, декабриин 1-дэ, һайн шанартайгаар дүүргээ.

Мүн Степан Мироновой хүтэлбэрилдэг 20-дохи тракторна бригада заһабарилгые эршэмтэйгээр ябуулжа, 4-дэхи кварталайнгаа түсэбые дүүргэхэ ойротоо МТС-эй бусадшье механизаторнууд бүгэдэарадай һайндэр—һунгалтануудай үдэрые ажалай илалтаар угтахын тулада эршэмтэйгээр худэлмэрилнэд. Жэшээнь, комсомольско организацийн секретарь Радион Захаров халаанайнгаа даабариие 150 процентһээ доошо бэшээр дүүргэхэб гэһэн уялга абаһан аад, мүнөө тэрээнээ үлүүлэн дүүргэнэ. Нүхэр Захаров хоёр һарын турша соо халаан бүхэнэйнгөө нормые 200 процент дүүргэжэ ябана. Зарим удэрнүүдтэ нормоёо 350 процент хүрэтэр дүүргэдэг юм.

Энэ МТС-эй токарна ба кузнечнэ цех үдэр бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэнэ Токарь Ф Калашников, түмэршэ дархан И. Михалев ба балташан-коммунист Ф Гурин гэгшэд халаанайнгаа даабаринуудые 200—250 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна.

И. Степанов.

Хэлэһэн үгэдөө хүрэбэ

Түнхэнэй механизаторнуудай үүсхэлээр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, Удын МТС-эй механизаторнууд нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр — декабриин 17 болотор тракторнууд ба худөө ажахын машинануудые заһабарилгын 4-дэхи кварталай түсэбые дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан байгаа.

Эндэхи механизаторнууд декабриин 10 болотор тракторнуудые заһабарилгын квартальна түсэбөө 147,3 процент, мүн худөө ажахын машинануудай заһабарилгын түсэбые зуу гаран процент дүүргэжэ, абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлбэ. Заһабарилгынь шанар һайн. Мүн нилээд ехэ мүнгэн зөөри арбилагдаа.

МТС-эй түрүү тракторна бригадануудаа заһабарилга дээрэ үдэр бүриингөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Жэшээнь, «Гигант» колхоздо худэлмэрилдэг нүхэр Д. Рассадинай ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ худэлмэрилдэг Д. Цыбеновэй бригадануудаа үдэрэйнгөө нормые 150—200 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна. Мүнөө эдэ бригадануудаа машинно-тракторна паркынгаа намар-үбэлэй заһабарилгын бүхы худэлмэринүүдые эсэслэн дүүргэхэ дүтэлөө.

Б. Намжилон.

АЙЛ БҮХЭНДЭ—ГАЗЕТЭ

Эмхитэйгээр захиба

Зэдын аймагай Цаган Усанай МТС-эй худэлмэришэд ба албахаагшад тон эмхитэйгээр газетэ захилгые үнгэргэжэ байна.

Ажалшадай дунда газетэ тараалгада МТС-эй албахаагшад — ахалагша агроном Д. Цынгуев ба бухгалтер Токтохоев гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Эдэ нүхэдэй трактористнуудремонтнигуудай дунда газетэ тараалга тухай ойлгууламжын худэлмэри ябуулһанайнь ашаар, тракторист-ремонтник бүхэн газетэ захиба.

Б. Бадмаев.

Эрхим культармеец

Хэжэнгын аймагай культурно-гэгээрэлэй таһагта худэлмэрилдэг залуу культармеец нүхэр Виктор Самандуев болбол арбан хоногой турша соо ниитын дунда 31 экземпляр газетэнүүд ба журналнуудые тарааба.

«Январиин нэгэн хүрэтэр үшөө 31 экземпляр газетэ ба журналнуудые тарааха» — гэжэ нүхэр Виктор Самандуев үгээ үгөө.

Мүн иимэнүүд комсомолецууд ба культармеецүүд аймаг дотор олон.

Д. Доржиев.

Цыбикжапов хэблэл тараалгые эмхидхэнэгүй

Менай ажалшад болбол өөһэдөө газетэ журналнуудые захижа збаад, һүүлэй һонинуудые хододоо үншажа байхые ехээр хүсэнэ. Тэдэнэй энэ хүсэлэнгые дүүргэхэнь тон шухала байна. Харин тиихэдэ, Мухаршэбэрэй аймагай «Комсомол» колхозой партийна эхин организацийн секретарь нүхэр Цыбикжапов арад зоной дунда большевистскэ хэблэл тараалгада харюусалгагүйгөөр хандана. Тэрэ хадаа газетэ, журналнуудые колхознигуудай захилгые муугаар эмхидхээ. Мүнөө тус колхозой гэшүүдэй дунда оройдоол 3 экземпляр «Б. М. Үнэн» газетэ тараагданхай. Иимэ байдалые нүхэр Цыбикжапов худал шалтагаанаар далдалхые һэдэнэ.

Д. Петров.

Бурят-Монголой Ленинэй орденто гүрэнэй оперо ба баледэй театрын артистнууд Лариса Сахьянова, Цыден Балмаев гэгшэд тон харюусалгатай рольнуудые шадабаритайгаар наадалаг, үндэр мэргэжэлтэй юм. Тэдэнэр «Бахчисарайский фонтан», «Хун шубуута нуур» ба бусад баледүүдэй гол рольнуудые гүйсэдхэхэдөө, образуудые эли тодоор ба зүбөөр харуулна. Эдэ артистнуудые танихагүй хүн Улан-Удэдэ үсөөн юм. Тэдэнэр театр харагшадай дунда тон хүндэтэй болонхой.

Оролдосотой ажалаараа алдаршаһан артистнууд Лариса Сахьянова Улан-Удын горсоведэй депутадта кандидадаар, Цыден Балмаев Городской райсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн байна. Арадай найдабариие тэдэнэрэй үнэн сахээр дүүргэхэнь лабтай.

Н. Маторин.

Залуу һунгагшадай суглаанууд

Декабриин 11-дэ Ленинэй орденто оперо баледэй театр соо залуу һунгагшадта зорюулагдаһан ехэ суглаан болоо.

«Буржуазна демократиһаа советскэ демократиин булюу һайниинь» гэһэн темээр ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь нүхэр Гаськов дэлгэрэнгы элидхэл хээ.

Элидхэлшэ болбол советскэ залуушуулай агууехэ эрхэ ба хэрэгүүд тухай тодо хурсаар хөөрөө. Мүн үжэн хосоржо байһан капиталай оронуудта залуушуулай ажаһууха, хүгжэн ургаха ямаршье эрхэгүй байһан тухай, тэсэшэгүй доромжолол, дарлалтаһаа сулөөрхын түлөө тэдэнэй тэмсэлэй ургажа байһан тухай элидхэлшэ тогтон хэлээ.

Удаань пединститудай, театрально-хүгжэмэй училищиин студентнүүд болон оперо ба баледэй театрын артистнар сугларагшадта ехэ концерт харуулаа.

Ч. Санжиев.

* * *

ТУРУНТАЕВО. (**Манай селькорһоо телефоноор абтаба**). Декабриин 10-да аймагай центрын культурын байшанда залуу һунгагшадай суглаан боложо, тон олон хүн сугларба. Эндэ комсомолой айкомой секретарь нүхэр Еранский «Советскэ засаг залуушуулда юу үгөөб» гэһэн элидхэл хэһэн байна.

6 залуу һунгагшад тэндэ үгэ хэлэхэ зуураа, советскэ залуушуулай эрхэ сүлөө ба зол жаргал тухай тэмдэглээд, советскэ засагые байгуулагша ба ударидагша Ленин—Сталинай партида, агууехэ Сталинда баяр баясхалан хүргөө.

Суглаанай эсэстэ концерт болоо.

Г. Колмаков.

Санаар Иволга гараа

БМАССР-эй элүүрые хамгаалха Министерствын Республиканска больницын «Медик» гэжэ спортивна обществын бүлэг физкультурнигууд Иволгын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхоз санаар ошожо, ниитэ-ойлгууламжын худэлмэри ябуулаа. Тэдэнэр хадаа тэндэхи колхознигуудтай советскэ һунгуулиин системэ тухай темээр хөөрэлдөө үнгэргэһэн байна. Хөөрэлдөөндэ олон колхознигууд хабаадажа, тэрээгээр ехэ һонирхоһон байна.

С. Бороноев.

Передвижной театрын түрүүшын алхам

Бурят-Монголой передвижной драматическа театр Павленкын «Жаргал» гэжэ спектакль табилгаар түрүүшынгээ сезониие нээһэн байна Уранзохёолшо Павленкын энэ пьесые ороноймнай олон театрнууд өөһэдынгөө репертуарнуудта орууланхай. Советскэ театрнуудай элитэ артистнууд коммунист Алексей Воропаевай патриотическа образые советскэ хүнүүдэй бодото ажабайдалтай нигтаар холбожо, тон шадабаритайгаар харуулха гэжэ эрмэлзэдэг байна.

Тиимэһээнь, һаяхан эмхидхэгдэһэн передвижной драмтеатрын түрүүшынгээ сезониие тус спектакль табилгаар эхилһэниинь угаа һайшаалтай. Һайнаар түхеэрэгдэһэн сценэ дээрэ табигдадаг, актёрско ехэ хүсэ хэрэглэдэг энэ пьесэ богонихон болзор соо бэлэдхэгдээ.

Тус театрын коллектив урдаа табигдаһан зорилгые нилээд амжалтатайгаар дүүргэжэ, советскэ хүнүүдэй ажал худэлмэриин баатарлиг габьяае, шэн зоригые, коммунизмын түлөө тэмсэлые шадабаритайгаар ба һонирхолтойгоор харуулна.

Мүн передвижной театрын бусад театрнуудһаа онсо илгаатай байһаниинь хараада абтанхай. Энэ спектаклиие колхозуудай ямаршье клубта тус театр табижа шадаха байна.

«Жаргал» гэжэ спектаклиин гол удхань хадаа советскэ хүнүүдэй ажал худэлмэриие ба тэрээнһээ үндэһэтэй зол жаргалыень харуулга болоно. Дайнай үедэ немецкэ булимтарагшадаар һандаргагдаһан Крымдэ ажаһуухая хүнүүд бүлэг бүлэгөөрөө нүүжэ ерэнэ. Тэдэнэй дунда нүхэр Огарновай бүлые (БМАССР-эй габьяата артист Б Ринчино ба РСФСР-эй габьяата артистка Н. Гендунова), залуу Юрий ба Наташа Поднебеско (БМАССР-эй габьяата артист Миронов, Бадмаева) гэгшэдые, Городцов ба бусадые харанабди. Һүүлшын бүлэг соонь таягтайгаар арайхан гэжэ ябажа шадаха полковник Воропаев ерэлсэнэ. Дайнда суттаа ябаһан нүхэдөө тухашаруулхагүй, хэндэшье һаалта хэнгүй, харин үлэгшэ наһаяа гансаараа ажаһуужа үнгэргэхэ гэжэ тэрэ Крым ерээ юм. Зүгөөр, тэрэ иимэ пессимистическэ һанал бодолтойгоор үни ябаагүй Крым нүүжэ ерэһэн хүнүүдтэй уулзахадаа Воропаев иимэ һаналһаа арсажа, тэдэнэй гүн дунда өөрынгөө һуури олохо гэжэ үнэн зүрхэнһөө шиидэнэ.

Түрүүшээр Воропаев (артист Николаев жиирэй худэлмэришэн байһан аад, удаань Крымые һэргээн бодхоолгын түлөө тэмсэлые эмхидхэгшэдэй ба хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэниинь болопо. Воропаев хүн зондо тон халуунаар хандажа шадана Юрий Поднебеско гэгшэдэ элидхэлээ бирагүйгөөр зохеогоош гэжэ (2 картиныи 2 акт) тэрэ тон анхаралтайгаар ойлгуулжа үгөөд, заһаха аргыень заана. Мүн Воропаев кубанска таряашан Городцовтой баян ургаса абаха гухай хөөрэлдэнэ.

Воропаев өөрынгөө үбшэниие обёоронгүй, бүхы хүсөөрөө ажаллана Инаг вождьтоёо уулзаһан тухай тэрэнэй хөөрөөн сэдьхэл худэлгэмэ байна Энэ сценые артистнар тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр, тиихэтээ хамта простойгоор наадана. Энэ туйлаһан амжалтаараа артист Николаев һанаагаа амарангүй, харин өөрынгөө ролиие бүри гүнзэгыгөөр шудалжа, большевик Воропаевай образые бүри хүсэтэйгөөр ба шадабаритайгаар харуулха бэзэ гэжэ найдагдана

Режиссер хадаа Корытовай образые эли тодоор гаргаха арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэжэ шадаагүй Артист Пагбаин Корытовай —холые хаража шаладаг гүй, хүшэр хүндэ байдалай болоходо төөришэдэг хүтэлбэрилэгшын образые гүйсэд харуулжа шаданагүй гэжэ һанагдана Корытов һанал бодол багатайгаараа Воропаевһаа илгарна Гэбэшье, энэ дутагдалыень Пагбаин зүбөөр харуулнагүй, харин тэрэ хүниие ехэ илдам ба гүнзэгы бодомжотой болгожорхино Тиимэһээнь Корытовай ямаршье юумын гүлөө худэлмэриһөө гаргагдаһаниин театр харагшадта ойлгогдоногүй.

Варвара Огарновагай ролиие бэлигтэй артистка Н. Гендунова һайнаар гүйсэдхэнэ. Зүгөөр, Гендунова үгэнүүдээ нэгэ адляар баүлүү удааначр хэлэнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Даруугаар, аялдар һайханаар ба простойгоор Ленын роль (артистка Шангина) гүйсэдхэгдэнэ. Гахэ зуура, Воропаевтай хөөрэлдэжэ байһан үедэнь тус роль һулабтар болошоно Артистнууд Миронов (Юрий Поднебеско), Бадмаева (Наташа Поднебеско) яһала шадабаритайгаар рольнуудаа гүйсэдхэнэ.

Зүгөөр, спектакль нэгэ тэгшэ һайнаар табигдаа гэжэ болохогүй. Юуб гэхэдэ, спектаклиин идейно-уранһайханай нэгэдэмэл шиидхэбэри хүсэд бэшэ байна Тиимэһээнь спектакль соо тодо, хурса үнүүдэй хажуугаар, һула, бүрүүлээр харуулагдаһан газарнууд бии.

Тус спектаклиин эдэ зарим дутагдалнуудтайшье һаань, залуу театр саашадаа бүри һайн, удха түгэс ба идейнэ үндэр шанартай спектакльнуудые табиха дүүрэн арга боломжотой байна

А. Плишкина.

СТУДЕНТЫН ЭЛИДХЭЛ

Улан-Удын педагогическа училищиин бурятска отделениин студентнэр лекцинүүдые уншалгаар ба зүжэг наада табилгаар Иволгын аймагай «Коминтерн» колхозые хангадаг байна. Һаяхан клубтаа олоороо сугларһан колхознигуудта 4-дэхи курсын студент Бато Очиров Сталинска Конституци тухай элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр студентнэр Апполон Шадаевай «Хоёр буруу» гэжэ зүжэг харуулһан ба һонирхолтой концерт табиһан байна.

Б. Цыренжапов.

ПРОФСОЮЗНА ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ТООСООТО-ҺУНГУУЛИИН СУГЛААНУУДЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХЭ

М. МОГНОНОВ,
Бурят-Монголой профсоюзуудай областной Совед и Президиумэй түрүүлэгшэ

ВЦСПС-эй 1950 оной сентябриин 26-най тогтоолой ёһоор, предприятинуудта ба эмхи зуриаануудта фабрична, заводской комитедүүдэй ба месткомуудай тоосоото-һунгуулиин суглаанууд байгша оной декабриин 1-һээ 1951 оной январь болотор үнгэргэгдэжэ байна. Районно, городской, областной конференцинүүд 1951 оной январь һара соо, союзуудай хоорондын областной конференцинүүд февралиин 15 болотор, профсоюзуудай Центральна Комитедүүдэй съезднүүд мартаалиин 1 болотор үнгэргэгдэхэ юм.

Профсоюзна органуудай тоосоото-һунгуулиин суглаанууд хадаа профсоюзна организацинуудай ажабайдалда ехэхэн событи мүн болоно.

Советскэ профсоюзууд — манай обществын эгээл ниитын организацинууд мүн. Профсоюзууд хадаа олониитэ худэлмэришэдэй ба албахаагшадай организаци мүн. Тэдэнэй хүтэлбэрилхы органууд һунгагдадаг, олониитэ ажалшадаар хинагдадаг, хэнэн худэлмэри тухайда тэдэнэй үмэнэ тоосодог байна. Иимэһээ, манай профсоюзуудай гишүүд өөрынгөө организациин дэд мүн. Имагта тэдэнэр организациингаа бүхы хэрэгые шиидхэнэ, профсоюзна органой ба хүтэлбэрилэгшэ бүхэнэй худэлмэриин гэгээ сэгнэдэг гэшэ.

Профсоюзна органуудай энээнэй гол тээ болоһон тоосоо ба һунгалтануудһаа хойшонхи үе соо, манай республикын профсоюзна организацинууд СССР-эй профсоюзуудай X съездын шиидхэбэриие өзелүүлхэ хэрэгтэ бүхы худэлмэрээ зорюулһан байна. Профсоюзна органуудай мүнөө боложо байгаа тоосоото-һунгуулиин суглаанууд съездын шиидхэбэриие дүүргэлгын ниитэ шалгалта болохо байна.

Профсоюзуудай X съездһээ хойшо үнгэрһэн саг соо партийна организацинуудай хүтэлбэрэ доро республикымнай профсоюзна организацинууд горьтойхон худэлмэри хээ. Профсоюзна организацинууд предприятинуудта социалистическэ мүрысөө нилээд һайнаар ба тодорхойгоор хүтэлбэрилдэг, түрүү стахановецуудай худэлмэриин дүй дүршэлые эмхитэйгээр, үргэнөөр дэлгэрүүлдэг болоо. Энээнэй ашаар, дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй дүрбэн жэлэйнь түсэбые ба байгша оной 10 һарыч түсэбые республикымнай промышленность үлүүлэн дүүргээ. Олон предприятинууд жэлэйнгээ даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэжэ шадаа. Тэдэнэй тоодо Ленинэй орденто ПВЗ, мебельна фабрика, Улан-Удын горпромкомбинат ба бусад предприятинууд ороно.

Мүн энэ үе соо худэлмэришэд ба албахаагшадые культурно-ажаһуудалай талаар хангалгые һайжаруулха ехэхэн худэлмэри профсоюзна организацинууд хээ, хэжэшье байна. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай сеть нилээд үргэдхэгдөө, тэндэ ниитэ-политическэ худэлмэри һайжаруулагдаа.

Гэбэшье, профсоюзна организацинуудай худэлмэридэ үшөө горьтой дутагдалнууд бии. Профсоюзуудай X съездын шиидхэбэриие олонхи профсоюзна организацинууд хангалтагүйгөөр дүүргэнэ.

Профсоюзна худэлмэриин шухала участок болохо социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэ ёһо тэды ба хайша хэрэгээр хандаха ябадал үшөө хүсэд усадхагдаагүй Стахановецуудай худэлмэриин дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ ёһотой анхарал оролдолго хандуулагданагүй. Профсоюзна олон организацинууд худэлмэришэдые ба албахаагшадые культурно-ажаһуудалай талаар хангалгада бии байһан дутагдалнуудтай эбсэжэ байна. Коллективнэ договорнуудаар хараалагдаһан хоёр талын үилганууде дүүргэлтэдэ зохихо эрилтэ табигданагүй. Колдоговорой дүүргэлтые шалгахадаа, дутагдалнуудые ёһо тэды тэмдэглээд лэ хизаарладаг ушарнууд олон. Зарим предприятинуудта договорой уялганууде дүүргэлгээр ажахын ба профсоюзна хүтэлбэрилэгшэдэй квартал бүхэнэй тоосоон саг соогоо хэгдэдэггүй байна. Профсоюзуудай зарим культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудхэ худэлмэришэдэй ба албахаагшадай улам ургажа байгаа эрилтые һулаар хангана.

Эдэ бүхы дутуунууд хадаа профсоюзна организацинуудай худэлмэриие һайжаруулгада, предприятинуудай урда табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ һаад тойбо ушаруулдаг байна.

Тиимэһээ, профсоюзна органуудай худэлмэридэхи дутуунууде эсэстэнь хүрэтэр элирүүлгэ ба тэдэниие түргэн зайлуулха хэмжээнүүдые хараалалга хадаа тоосоото-һунгуулиин суглаануудай, конференцинүүдэй шухала зорилго болоно.

Профсоюзна ямаршье комитедэй тоосоото элидхэл худэлмэриингөө алишье талые гүнзэгыгөөр шүүмжэлһэн, худэлмэриин түрүү дүй дүршэлые согсолһон ба профсоюзна организациин урдахи зорилгонуудые зүбөөр тодорхойлһон байгаа һаа, тэрэ элидхэлэй большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ туһалхань мэдээжэ. Иимэл ушарта тоосоото-һунгуулиин суглаануудаа ба конференцинүүд политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэрхэ байна.

«Хүтэлбэрилэгшэд хүтэлбэрилэгдэгшэдээ тэдэнэй худэлмэриинь дүнгөөр шалгадаг хадань, — гэжэ нүхэр Сталин һургана, — хүнүүдые гансал дээрэһээ руу шалгажа болохо юм гэжэ зарим нүхэдүүд һанадаг. Энэ буруу. Хүнүүдые ба даалгабаринуудые дүүргэлтын нүлөө ехэтэй хэмжээнүүдэй нэгэн болоһон, дээрэһээ руу шалгалтын хэрэгтэйнь элитэ. Гэбэшье, дээрэһээ руу шалгалга хадаа шалгалтын бүхы хэрэгые үшөө хүсэд дүүргэнэгүй. Олониитын, хүтэлбэрилэгдэгшэдэй хүтэлбэрилэгшэдөө шалгажа, алдуунуудыень тэмдэглэдэг ба тэдэниие усадхаха замыень заалаг үшөө ондоо түрэлэй шалгалта, доороһоо шалгалта болбол хүнүүдые шалгалгын эгээл нүлөө ехэтэй органуудай нэгэн болоно».

Профсоюзна органуудай тоосоонууд ба һунгалтануудыг имагтал иимэ түрэлэй шалгалта болохо ёһотой.

Профорганууудай тоосоото-һунгуулиин суглаанууд мүнөө үнгэргэгдэжэ эхилээ Эдэ суглаанууд манай партяар ба профсоюзуудай X съездын шиидхэбэреэр профорганизацинуудай урда табигдаһан зорилгонуудай хэмжээндэ хүрэтэр профорганууудай худэлмэриие үргэхые худэлмэришэд ба албахаагшадай эрмэлзэдэг байһые элеэр харуулна.

Тоосоото-һунгуулиин суглаанууд ба конференцинүүдые политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхын, тэрээндэ олониитые эдэбхитэйгээр хабаадуулхын тула, суглаануудые һайнаар бэлэдхэхэ ба профсоюзай гэшүүн бүхэндэ суглаанай болохо сагые эртээнһээ дуулгаха хэрэгтэй.

Улан-Удын сэмбын фабрикада болоһон ушартал адляар суглаа үнгэрһэжэ яажашье болохогүй. Фабкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр Безгузов декабриин 2-то болохо тоосоото-һунгуулиингаа суглаанай соносхолые болзорһоонь миил 4 хоног урид няаһан байна. Мүн нимэрхүү яараһан, тэбдэнэн ябадал городской эпидемическэ станцида гаргахые һэдэ.

ВЦСПС-эй инструкциин ёһоор, фабрична, заводской комитедүүд ба месткомууд тоосоото-һунгуулиин суглаануудые 10 хоног урид соносохохо байһанаа мартаха ёһогүй.

Һунгалтануудые үнгэргэлгөөр ВЦСПС-эй инструкциин заабариие зүбөөр дүүргэлгэ ба профсоюзна демократиин принципүүдые нариннаар сахилга болбол профсоюзай гэшүүдтэ профорганойнгоо худэлмэриие зүбөөр сэгнэхэ, дутуунуудаа элирүүлхэ, олониитын этигэл дүүргэжэ шадахагүй хүнүүдые хүтэлбэрилхы тушаалһаань сүлөөлхэ арга боломжо олгохо байна. Профсоюзна организацинуудай эдэбхитэдэй дунда политическэ ба ажал худэлмэриингөө талаар ургаһан худэлмэрилэгшэд олон Профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилхы худэлмэридэ түрүүшүүлэй дундаһаа шадабаритай шэнэ кадрнуудые дэбжүүлхэ шухала.

Профсоюзуудай районно, городской ба областной комитедүүд өөһэдынгөө эхин организацинуудта тоосоото-һунгуулиин суглаанууде бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ хэрэгтэнь туһалха уялгатай Эхин организацинуудта тус суглаануудай үнгэргэлгэдэ профсоюзуудай райкомуудай, обкомуудай президиумүүдэй гэшүүд заатагүй хабаадалсаха ёһотой.

Партийна организацинуудай хүтэлбэри доро республикымнай профсоюзна организацинуудай тоосоото-һунгуулиингаа суглаануудые, конференцинүүдые идейно-политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэжэ шадаха байһаниинь лабтай

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН“
1950 онои декабриин 16. 3.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн табадахи сесси

Политическэ комитедэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 12. (ТАСС). Кореядэ Хитадай арадай республикын хэһэн «интервенци» гэдэг тухай асуудал зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлһэн Политическэ комитедэй мүнөө үглөөнэй заседаниин эхиндэ Индиин түлөөлэгшэ Рау үгэ хэлэжэ, бүлэг делегацинуудай үмэнэһөө резолюциин 2 шэнэ проект оруулба.

13 оронуудай — Афганистанай, Бирмын, Египедэй, Индиин, Индонезиин, Иранай, Иракын, Ливанай, Пакистанай, Филиппинын, Саудовско Аравиин, Сириин ба Йеменэй делегацинуудай үмэнэһөө табигдаһан резолюциин нэгэдэхи проект соо «Кореядэхи конфликтые бусад районуудта дэлгэрүүлхэ ябадал уридшалан зайлуулхын тулада ба Кореядэхи дайнай ябуулганууды зогсоохын тулада хэмжээ-ябуулганууд дары абтаха ёһотой, мүнөө байгаа зүришэлдөөнүүдые ООН-эй принципүүдтэй ба зорилгонуудтай зохилдуулан эбэй ёһоор шиидхэхын тулада һайшаан дурадхалнуудые табихыень хэдэ хэдэн оронуудай правительствонуудай түлөөлэгшэдтэ Ассамблейн һайшаан дурадхахые хараална.

Нью-Йоркдо байгаа Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын түлөөлэгшэ У Сю-цюаньтай хэлсээнүүдые хэһэнэйнгээ дүнгүүд тухай Индиин түлөөлэгшэ Политическэ комитедтэ мэдээсэбэ. Хитадай арадай Центральна правительство дай хүсэнэгүй, корейскэ асуудал эбэй ёһоор шиидхэхые хүсэнэ, гэбэшье тэрэ хадаа Хитадай хилын дэргэдэ американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэжэ байгаа ябуулганууды ехэ сошордонгёор хаража байна гэжэ Хитадай түлөөлэгшэ намайе этигүүлээ гэжэ Рау хэлэбэ. Раугай хэлэһэн ёһоор Хитадай арадай республикын түлөөлэгшэ хадаа мүнөө США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй эзэмдэлгэ доро байгаа Тайван арал тухай асуудал тэрэшэлэн табяа. Индийска правительствын һаналаар, Тайван тухай асуудал хадаа Тайван Хитадта бусаагдаха ёһотой гэжэ тодорхойлһон Каирска ба Потсдамска хэлсээнүүдэй үндэһэ баримталан шиидхэгдэхэ ёһотой гэжэ индийскэ түлөөлэгшэ Хитадай арадай Центральна правительствын түлөөлэгшэдэ мэдээсэбэ.

Хоёрдохи резолюцида иимэ оронууд: СССР, США, Франци, Англи, Инди, Египет дурсагдаһан байха тухай дурадхалые Рау оруулба. Эдэ оронуудай түлөөлэгшэд сугларха ба Дальна Восток дээрэхи зүришэлдөөнүүдые эбэй ёһоор шиидхэхэ тушаа һайшаан дурадхалнуудые табиха ёһотой болоно.

Резолюциин дээрэ дурсагдаһан проектнүүдые Политическэ комитедэй дары зүбшэн хэлсэжэ эхилхые Рау дурадхаба.

Хитадай арадай республикада эсэргүү хардалга тухай асуудалаар үгэ хэлэхээр БССР-эй делегаци бэшүүлээ гэжэ мэдүүлээд, БССР-эй түлөөлэгшэ К. В. Киселев индийскэ түлөөлэгшын һүүлшын дурадхал зүбшэн хэлсэлгые саг зуура хойшолуулхые дурадхаба. Комитедэй түрүүлэгшэ БССР-эй түлөөлэгшын энэ хуули ёһоной эрилтые зүбшөөхэ ёһотой болобо.

Кореядэ «интервенци» хэбэ гэжэ Хитадай арадай республикые гэмнэхэ гэһэн һэдэлгэнүүд ямаршье үндэһэгүй, үнэн хэрэг дээрээ США хадаа Хитадай территоридо добтолон ороод, тэрэнэй суверенитедые үдэр бүри эбдэжэ, Хитадай аюулгүй байха ябадалда аюул заналта хэнэ гэжэ Киселев мэдүүлбэ.

Кореядэхи американска агрессиин, тэрэшэлэн урда үнгэрһэн сагта японско империалистнуудай хэһэн агрессиин гол зорилгонь Корея бэшэ, харин Хитад ба бүхыАзи болоно. ООН-эй нэрэ хүндөөр ба тугаар халхалагдаһан американска интервенцидэ эсэргүү ахадүү арадай сүлөөрэлгын тэмсэлдэнь Корейскэ арадай-демократическа республикын правительствын хүтэлбэри доро хабаадахые хүсэнэн һайндуратанай Корея руу ошоходонь һаад хэхэ ямаршье үндэһэ Хитадай арадай правительствода байгаагүй.

Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын зүгһөө ямаршье интервенци Кореядэ хэгдээгүй гэжэ БССР-эй делегаци тоолоно, тиимэһээ 6 делегацинуудай резолюциие буруушаажа голосовалха байна гэжэ Киселев түгэсхэлдөө хэлэбэ. БССР-эй делегаци хадаа Кореяһээ гадаадын сэрэгүүдые дары гаргахые ба корейскэ асуудал шиидхэлгые Корейскэ арадта өөртэнь үгэхые һайшаан дурадхаһан СССР-эй делегациин резолюциин түлөө голосовалха байна.

Югославиин, Австралиин ба Сириин түлөөлэгшэд зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа асуудалаар нинтын үгэ буляалдаае хойшолуулха ба 13 оронуудай делегацинуудай резолюциин проектнүүдые хаража үзөөд голосовалха тухай Индиин делегациин дурадхал абахые дурадхаба. Советскэ Союзай түлөөлэгшэ Я. А. Малик резолюциин бүхы проектнүүдые нэгэн доро голосовалхые дурадхаба.

Асуудал голосованида табигдажа, Индиин делегациин дурадхал мэдээжэ олонхи голосоор абтаа. Тэрэнэй түлөө 48 делегаци голосовалаа, буруушаажа 5 делегаци (СССР, УССР, БССР, Польша ба Чехословакиј) голосовалаа, 4 делегаци һаналаа бариба.

Трумэнай ба Эттлиин зүблөөн тухай Гарри Поллитын статья

ЛОНДОН, декабриин 12. (ТАСС). Эттлиин ба Трумэнай хоорондохи хэлсээнүүдэй дүнгүүд хадаа «англо-американска нэгэн һаналай дүүрэнээр туйлагдаһан ябадал мүн» гэжэ харуулхые англійска буржуазна хэблэлэй һэдэһэнние Гарри Поллит элирүүлбэ. «Дейли Уоркер» газетэдэ толилогдоһон статья соогоо тэрэ хадаа англійска арад «вашингтонско хэлсээнүүдэй дүнгүүдые дуулаад, ехээр сошордобо» гэжэ заана.

Эттли бүхы шухала асуудалнуудаар Англиин ба эб найрамдалай интересүүдые Трумэнда худалдаа гэжэ Гарри Поллит бэшэнэ. Тэгшэ эрхэтэй партнёрнуудай хоорондо хэлсээнүүдые хэхын тула бэшэ, харин үнэн хэрэг дээрээ Трумэнһаа заабари абахын тула Эттли Вашингтон ерэһэн байна. Трумэнтай уулзахые һанаһан тухайдаа Эттлиин мэдээсэхэдэ, бүхы англійска арад болбол ноябриин 30-да пресс-конференци дээрэ Трумэнай хэһэн мэдүүлгые Англиин үмэнэһөө Вашингтондо буруушаахые эриһэн, Кореядэхи дайнда эсэс табиха зорилгоор хэлсээнүүдые дары хэхые дурадхаһан ба Хитадтахи дайе Англи ямаршье ушарта дэмжэхэгүй, мүн германска асуудал шиидхэхын тула гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Советые зарлаха гэһэн Советскэ Союзай уряалые һайшаан угтаха гэжэ Эттлидэ ойлгуулһан байгаа.

«Эттли болбол, — гэжэ Поллит бэшэнэ, — дахин шэнээр зэбсэгжэлгын улам үргэн программые Англида дурадхаха, Баруун Германие шэнээр зэбсэглэхэ ябадал түргэдхэхэ, Советскэ Союзда эсэргүү дайнда бүхы баруун Европые хүсэтэйгөөр бэлэдхэхэ тухай Трумэнтай хэлсэбэ. Кореядэхи дайнда эсэс табихын тула тодорхой ямаршье алхамууд хэгдээгүй.

Хэлсээнүүдые хэхээр бэлэн байһан тухай шашалдаан хадаа арадые мэхэлһэн ябадал мүн».

Эттлиин ошолго хадаа, — гэжэ Поллит заана, — Дальна Восток дээрэ гү, али Европодо эб найрамдал сахиха найдабаригүй. Англійска арадай бүхы гол принципүүдые ба интересүүдые Эттли худалдаа. Тэрэнэй ябуулганууд буруушаагдаха ёһотой...

Англійска арад өөрынгөө һаналые хэлэг лэ; англійска арад иимэ эриltэнүүдые дары табина гэбэл: Кореядэ байһан англійска бүхы хүбүүд дары гэртээ бусаагдаха ёһотой. Бэеэ даанхай Хитад Аюулгүйн Советдэ өөрынгөө эзэлхэ эрхэтэй һуурияа эзэлхэ ёһотой. Нинтын интерестэ хамаатай бүхы асуудалнуудта амгалан харилсан ойлголсолго туйлаха зорилгоор Хитадтай Англиин хэлсээнүүд дары эхилэгдэхэ ёһотой. Англи болбол германска асуудалаар хэлсээ туйлахын тула Советскэ Союзтай хэлсээнүүдые хэхээр бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлхэ ёһотой. Англи болбол США-дэ үгэһэн бүхы уялгануудһаа арсаха ба эб найрамдалай уласхоорондын лагерьта зохихо һуурияа эзэлхэ ёһотой».

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ХОЙТО КОРЕЯ, декабриин 14. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани декабриин 14-дэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд добтолго хэжэ үргэлжэлөө.

Синьгэ (Синкей) ба Месань (Тозан) районуудта дайсан 38-дахи параллель тээшэ сухарижа байна. Дайсанай зарим частьнууд 38-дахи параллельһээ саашаа сухариба.

Зүүн эрье дээрэ вонсанска шэглэлдэ ябуулганууды хэжэ байгаа Арадай армиин частьнууд Соньчжинь (Дзесин), Килчу (Киссю), Таньчхонь (Тансен), Ивонь (Риген), Пукчхон (Хокусай) ба бусад городуудые сүлөөлөөд, добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ байна.

Лисынмановска «Капитолий» дивизиин ба 3-дахи дивизиин, американска 7-дохи пехотно ба далайн пехотын 1-дэхи дивизиин бута сохигдоһон үлэгдэлнүүд Хамхынай (Канко) райондо Арадай армиин частьнуудай эршэмтэйгээр добтолһоной ашаар мүнөө далайгаар сухарижа байна

Финляндидахи правительственна асуудал тухай

СТОКГОЛЬМ, декабриин 13. (ТАСС). «Трумэнай правительство финскэ баруунай социал-демократуудта заабаринуудые үгэнэ» — гэһэн гаршагтайгаар «Ню Даг» газетэ Финляндидахи американска посланник Кэбот ба финскэ социал-демократиин хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо һая болоһон хэлсээнүүд тухай Хельсинки городһоо өөрынгөө корреспондентын эльгээһэн нимэ телеграмма толилоо:

«Американска посланник Кэбот финскэ социал-демократуудай хүтэлбэрилэгшэд Таннер ба Лескинен гэгшэдтэй уулзаа гэжэ шведскэ арадай партида хамаатай нюурнуудһаа соностобо. Американецуудай хүсэһэн түсэбөөр Финляндида правительственна асуудалай үшөө шиидхэгдэгүй байһан тушаа вашингтонойхид дурагүйтэнэ гэжэ Кэбот мэдүүлбэ. Кэбот хадаа тон богони болзор соо финскэ шэнэ правительство байгуулхын тула абаха хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудал хаража үзэхые хүсэбэ. Энэ шэнэ правительство хадаа «эбсэшэгүй политика» ябуулха ёһотой байна.

Финскэ социал-демократиин хүтэлбэрилэгшэд баруунайхидтай хани харилсаа тогтоохын тула бүхы арга боломжонуудые ашаглаагүй ба Кекконенэй правительствые тэдэнэр унагаажа шадаагүй гэжэ американска посланник зааба.

Коммунистнууд шэнэ правительствода оруулагдаха ёһогүй гэжэ Кэбот тускай тэмдэглэбэ. Правительствын составые шадаал һаа түргөөр хубилгахые Таннерай тала баригшадта һайшаан дурадхаһан ба социал-демократическа хүтэлбэрилэгшэдтэ өөрынгөө шадахыса зэргээр туһалхаб гэжэ Кэбот үгэеэ үгэбэ. Кекконенэй правительствода эсэргүү тэмсэхэдэнь социал-демократиин хүтэлбэрилэгшэдтэ эдэбхитэйгээр туһалхыень коалиционно партида нүлөөлхэб гэжэ Кэбот тэрэшэлэн үгэеэ үгэбэ.

Таннер, Лескинен гэгшэд социал-демократуудһаа, аграрнигуудһаа, мүн бусад партинуудай түлөөлэгшэдһөө правительство бүридүүлхэ үндэһэ байгуулхабди гэжэ американска посланнигта үгэеэ үгэбэ.

Хэрбээ социал-демократууд американска туһаламжатайгаар өөрынгөө партинн түлөөлэгшэдһөө буржуазна бусад партинуудтай хамтаран, арадай демократуудгүйгөөр, правительство байгуулжа шадаа һаа, энэнь хүшэр хүндэ хойшолонгуудта хүргэхэ ба провокаци гэжэ харагдаха байна, гэжэ шведскэ арадай партиин зарим нюурнууд мэдүүлнэ».

Баруун Берлиндэ солдадуудые элсүүлхэ шэнэ арганууд

БЕРЛИН, декабриин 13. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөө үедэ Баруун Берлиндэхи ажалай бюро хадаа худэлмэригүй залуушуулда тэдхэмжэ үгэлгые зогсооһон гү, али тон багадаһан байна. Армида залуушуулай алба хэхыень иимэ аргаар баалаа.

Зоненаллейдэхи (американска сектор) ажалай бюро 22-һоо 24 хүрэтэр наһанай худэлмэригүй залуушуулда элдэб янзын шалтагаанаар тэдхэмжэ үгэнэгүй. Тиихэ зуураа бюрогой чиновнигууд хадаа баруун Берлиндэ залуушуул хэзээ бүхэндэ худэлмэри оложо шадаха гэжэ ойлгуулаад, «худэлмэришэнэй отрядууд» гэдэгтэ ошохые заана. Тэдэ отрядууд баруун берлинскэ хүлһэнэй сэрэгүүд мүн.

Ч. НАМЖИЛОВ

Шархяа хатааһан бригада

«Вашингтоной захиралтаар Корея руу эльгээгдэһэн турецкэ «һайндуратанай» бригада Арадай армиин сэрэгүүдтэ бута сохигдоо, командирынь бэеэ хоролон алаба»

Газетэнүүдһээ.

Долларой улые долёомсоороо
«Дайша» султан дохилзоод:
— «Хайшан гэхэбиб, бурхан,
Хамһалсаһуул даа бушуухан...»
Гэжэ байжа һугшарба,
Гараа табиба приказда.
Һахай һалаг суглуулба
«Һайндуратанай» бригада.
...Далай гаталжа хүрэмсөөрнь
Дайнда тэдэнэй оромсоорнь
Арадай армиин нюдарга
Арбан тээһээнь нидхэрбэ.

Үхэлөө бэдирһэн турогууд
Үйрэ һамна сохюулшоод,
Үлдэһэн нэгэниинь тэбдэбэ,
Үмдөө татаһаар тэрьедэбэ.
Сэнхир тугынь хумиранхай
Шуһа нүжөөр нэбтэршоо.
Өөртөө һомо шэнгээнхэй
Өөдэгүй ноёниинь тарайшоо.
...Анкарагай тэнгэри бүрхэнги:
Арадай буруушаал дошхорно —
Сахилгаан, дуунай нэрьеэндэ
Султанай шэрээнь шэшэрнэ.

ҮГЛӨӨГҮҮР САНААР

Үсэгэлдэр ороһоо
зөөлэн саһан зарсаба.
Үүлэ манан
зөөжэ холо арилба.
Үбэлэй наран
хада дээгүүр бултайна.
Үүрэй жабар
хасар эльбэн тамшаана.
Амаралтын үдэр
ямбалан намай уттаба.
«Аяндаа үтэр
яба» гээд, эрид захирба.
Хурдан санаяа
хүлдөө бүхөөр хүлибэб.
Хулһан тулгуураа
хурсаар үзүүрлэн барибаб.
Агаар арюун —
амилхадамни зохидхон,
Аяар холуур
табилуулхадамни хүнгэхэн.
Шугы соогуур,
шуурян, ниидэн үнгэрнэб.
Мододой дундуур
шуран түргөөр дабшанаб.
Налгай нэгэн
намтай һорихо һанаатай
«Наашаа, нүхэр,
урилдыш» гэнэ хүхюутай.
Алхаха бүридэм
ахигдан алдаад яарана,
Амжаха гэхэдэнь
арайл хүсэниинь багадана.
Хэдэхэн минутаар
километр газар хэмжэнэбди.
Хэсүүхэн үсэдөөр
хоюулан урилдаа мурысанэбди...
Иимээр амархаа
лаб мэдээд, эртэлдэгби,
Эхэ нютагһаа
элүүр энхые абадагби.

Д. Гунзынов.

Шэнэ жэлые угтуулан

Шэнэ жэлэй худалдаа наймаае үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зорилготойгоор Улан-Удэ городой худалдаа наймаанай организацинууд декабриин 15-һаа хойшо эдеэ хоолой ба эд бараанай зүйлнүүд, ёлконууд, ёлкын гоёолтонууд, үхибүүдэй нааданхайнууд болон хүүгэдтэ үгэхэ шэнэ жэлэй бэлэгүүдые элбэгээр наймаалжа эхилхэнь. Городой магазинуудаар, ресторануудаар, столовонуудаар ба чайнойнуудаар шэнэ жэлэй гоёогдоһон ёлконууд табигдаха юм.

Хүдөө ажахын продуктнуудые городой рынок дээрэ улам элбэгжүүлхын тула декабриин 25-һаа 1951 оной январиин 1 хүрэтэр шэнэ жэлэй базар үнгэргэгдэхэ, мүн тэрэниие угтуулан промышленна эд бараа элбэг дэлбэгээр худалдагдаха байна.

Тэрэшэлэн колхозно рыногуудэй управлени колхознигуудта туһаламжа үзүүлхын тула 3 автомашинануудые хүдөө эльгээхэ байна.

И. Гроссман.

Ондатрова ажахые шудалха комплексно экспедици

Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын агнуурийн олзоборилгын институт (ВНИО) болбол ондатрова ажахын байдалые шудалхын тула научна комплексно экспедици эмхидхэбэ. Экспедициие хүдөө ажахын науканнуудай кандидат нүхэр А П. Попов ударидана. Тус экспедици 3 отрядһаа бүридэнэ. Тэдэнэрэй хоёрынь баруун Сибириин областьнуудта, гурбадахинь ВНИОгэй Зүүн Сибириин отделениин научна худэлмэрилэгшэ нүхэр Копыловой хүтэлбэри доро Зүүн Сибирьтэ худэлмэрилнэ.

Һаяхан тус экспедици Бурят-Монголой ондатроводствын байдалые шэнжэлхэеэ Улан-Удэ городерээ. Эндэ республикын агнуурийн ажахын научна худэлмэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй научна зүблөө үнгэрһэн байна. Зүблөөн дээрэ ондатроводствын хүгжэлтын дүн ба тэрэнэй перспективэ тухай «Заготживсырьегой» Бурят-Монголой конторын сотрудник нүхэр Анашкинай элидхэл зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Мүнөө тус экспедици худэлмэрэй үргэлжэлүүлхэеэ гүрэнэй Кабанскын ондатрова ажахы ошоо.

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

болбол 1951 ондо республиканска газетэнүүд: „Бурят-Монгольская Правда", „Бурят-Монголой Үнэн", „Агитаторай блокнот", городской ба аймагай газетэнүүдтэ

ЗАХИЛ АБАЖА ЭХИЛЭЭ

Захилгын түлбэринүүд:

	жэл соо	6 һара соо	3 һара соо	1 һара соо
„Бурят-Монгольская Правда"	60 тух.	30 тух.	15 тух.	5 тух.
„Бурят-Монголой Үнэн"	60 тух.	30 тух.	15 тух.	5 тух.
„Агитаторай блокнот"	12 тух.	6 тух.	3 тух. 00 м.	1 тух. 60 м.
Городской газетэ	21 тух.	10 тух. 50 м.	5 тух. 25 м.	1 тух. 75 м.
Аймагай газетэ (жэлдээ 52 дахин гарадаг)	7 тух. 80 м.	3 тух. 90 м.	1 тух. 95 м.	65 мүн.
Аймагай газетэ (жэлдээ 104 дахин гарадаг)	45 тух. 60 м.	7 тух. 80 м.	3 тух. 90 м.	1 тух. 30 м.

Захилгые Союзпечатьин тайгууд, почто, мүн фабрика ба заводуудай, һуралсалай гаварнуудай ба эмхи зуреганнуудай, совхозуудай ба колхозуудай нинтын түлөөлэгшэд абана.

Захихаяа яарагты!

ГРАЖДАНИНУУД!

Гүрэнэй дотоодын 3 процентын шүүбэритэ урьһаламжын облигацинуудые 1951 оной январиин 1 хүрэтэр худалдажа абагты. Энэ хадаа шүүбэринүүдэй 4-дэхи нэмэлтэ тиражда хабаадаха эрхэ Танда олгоно. Тус тиражда 100 мянган түхэриг шүүжэ болохо юм.

Тэрээнһээ гадна, 1951 оной январиин 1 хүрэтэр худалдажа абаһан бүхы облигацинууд шүүбэринүүдэй нэмэлтэ тираж үнгэргэгдэхэ хүрэтэр болохо шүүбэринүүдэй бүхы гол тиражуудта хабаадаха байна.

Урьһаламжын гаргагдаһан гурбан разрядуудай облигацинуудые шүүбэринүүдэй тиражуудта хабаадаха.

Шүүбэринүүдэй тираж бүхэндэ иимэ тоотой шүүбэринүүд наадагдаха гэбэл.

Шүүбэриин хэмжээн түхэригөөр	Шүүбэринүүдэй тоо: Гол тиражда — Урьһаламжын нэгэ разрядта	Гол тиражда — урьһаламжын гурбан разрядта	Нэмэлтэ тиражда — урьһаламжын нэгэ разрядта	Нэмэлтэ тиражда — урьһаламжын гурбан разрядта
100.000	—	—	1	3
50.000	2	6	5	15
25.000	5	15	25	75
10.000	25	75	80	240
5.000	80	240	800	2400
1.000	700	2100	2300	6900
400	7688	23064	8289	24867
Бүгэдэ	8500	25500	11500	34500
Шүүбэринүүдэй нинтэ сумма түхэригөөр	4650200	13950600	11390600	34171800

Урьһаламжын облигацинууд нөөсэлгын кассануудта худалдагдадаг ба сүлөөтэйгөөр худалдан абтадаг байна.

Гүрэнэй дотоодын 3 процентын шүүбэритэ облигацинуудтай бологты!

Гүрэнэй урьһаламжануудаа СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ ябадалда туһална!

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6,84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—02451. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.